

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool De Wheem

<concept>

Plaats : Voorthuizen
BRIN nummer : 09CZ|C1
Onderzoeksnummer : 291355
Datum onderzoek : 8 mei 2017
Datum vaststelling :

SAMENVATTING

Basisschool De Wheem heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Er zijn duidelijke regels en omgangsvormen (Kanjertraining en leefregels). Er heerst een positieve, prettige sfeer op de school conform het motto: toegewijd verbonden ontspannen. Daarbij is er aandacht voor de directe omgeving, gezien het nieuwe gebouw en het speelplein, maar ook voor wat er in de rest van de maatschappij speelt. Ouders, leraren en leerlingen bevestigen het beeld van een goed schoolklimaat.

De kwaliteitscultuur op basisschool De Wheem is eveneens goed. In een aantal jaren tijd is er een 'wij-cultuur' gegroeid: van en met elkaar leren. Er is aandacht voor het vergroten van de eigen professionaliteit, ook bij nieuwe teamleden. Daarnaast is er sprake van een effectieve organisatie en taakverdeling. Zo werkt men samen aan de kwaliteit van het onderwijs op basis van een onderwijsvisie waar iedereen achter staat.

Wat kan beter?

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen voldoende en weet waar deze stagneert of voorloopt. Dat geldt in elk geval voor de basisvakken taal en rekenen. Het in kaart brengen van de leergroei bij onder meer Engels, wereldoriëntatie en de expressievakken gaat de komende periode verder uitgewerkt worden. Bij deze vakken is het team ook bezig ambities op maat te formuleren en te kijken in hoeverre afstemming mogelijk is.

De kinderen leren en ontwikkelen zich voldoende. De leraren leggen duidelijk uit en zorgen voor rust en structuur in de lessen. Recente ontwikkelingen als het handelingsgericht werken, de aanpak bij de expressie- en zaakvakken, en het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen en 'doeners' moeten zich nog zetten. Het meer betrekken van leerlingen en ouders heeft daarnaast de aandacht bijvoorbeeld via het uitbouwen van weektaken en kindgesprekken.

De veiligheid van leerlingen is voldoende gewaarborgd door onder meer een veiligheidsbeleid, protocollen en actieve coördinatoren en/of vertrouwenspersonen. Daarnaast is er veel aandacht voor regels en omgangsvormen, maar blijft het kind centraal staan. Ook hier wil het team de

inbreng van leerlingen en ouders vergroten gezien de recent opgestarte leerlingenraad en de projectgroep Ouderbetrokkenheid.

De eindresultaten voldoen aan de norm. Door het beleid rond de (hoog)begaafde leerlingen en die van de klusgroep verder uit te bouwen en analyses en criteria scherper te maken is hier wellicht verdere ontwikkeling mogelijk. De school is bezig, naast taal en rekenen, ook andere eindresultaten in beeld te brengen.

De school heeft een beeld van hoe oud-leerlingen het in het vervolgonderwijs doen. Men is op zoek naar verklaringen voor de op- en afstroom van oudleerlingen: de ontwikkeling van 15 tot 20% van hen is anders dan eind groep 8 verwacht werd. Mogelijk is dit percentage omlaag te brengen wanneer verklaringen gevonden worden en ambities scherper worden geformuleerd, bijvoorbeeld in de vorm van ontwikkelingsperspectieven.

Het team heeft voldoende zicht op de eigen kwaliteit en voert verbeteringen steeds meer doelgericht door. Men is zich bewust dat de wereld verandert en daarmee de school en het onderwijs. Het is een kwestie van doorgaan op de ingeslagen weg.

Wat moet beter?

Bij alle onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de wettelijke vereisten (de basiskwaliteit).

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool De Wheem. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 8 mei 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 9 mei 2017 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en een aantal leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op basisschool De Wheem. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Wheem is van voldoende niveau. Tijdens het onderzoek hebben wij de kwaliteit van het onderwijsproces, het schoolklimaat, de onderwijsresultaten en de kwaliteitszorg en ambitie van de school onderzocht. Op de acht onderzochte standaarden die hiermee samenhangen, voldoet de school ten minste aan de basiskwaliteit. Twee standaarden, Pedagogisch klimaat en Kwaliteitscultuur, zijn als goed beoordeeld omdat hier ook schooleigen aspecten zichtbaar aanwezig zijn.

Het schoolklimaat is een sterk punt, ook volgens iedereen met wie we gesproken hebben. De school wil een echte leefgemeenschap zijn en streeft er naar dat leerlingen hun eigen grenzen leren kennen maar ook die van anderen en de maatschappij.

Dit wordt ondersteund door een goede kwaliteitscultuur. De directie heeft overzicht en stuurt zo nodig bij. Maar minstens zo belangrijk, het team werkt intussen professioneel samen, is gericht op leren van en met elkaar en op voortdurende verbetering.

Verder volgen de leraren de ontwikkeling van hun leerlingen en passen hun aanbod en instructie hierop aan. Zij geven afgestemde instructie voor de drie niveaugroepen die zij in hun klas onderscheiden, in elk geval bij de basisvakken. Daarbij wordt steeds meer gewerkt met meetbare, realistische ambities en vanuit een gezamenlijk gedragen onderwijsvisie. In toenemende mate is er ook structureel sprake van een breed aanbod. Het is een kwestie van zich hierin (OP2 en OP3) verder te ontwikkelen.

Schoolleiding en leraren zorgen ook voor een veilige omgeving voor leerlingen. De eindresultaten van taal en rekenen voldoen aan de norm. De school is bezig eigen streefdoelen te ontwikkelen en van andere vakken dan taal en rekenen eindresultaten in beeld te brengen.

Basisschool De Wheem volgt de schoolloopbaan van haar oud-leerlingen. Voor het merendeel ontwikkelen de leerlingen zich naar verwachting. Naar verklaringen voor afwijkende patronen wordt gezocht.

Tot slot voldoet de kwaliteitszorg aan de basiskwaliteit. Er is een functionerend systeem van kwaliteitszorg dat zo nodig aan de omstandigheden wordt aangepast. Meer en meer zijn/worden toetsbare doelen gesteld en heeft de school zicht op de resultaten en op de kwaliteit van het onderwijsproces. Het duidelijk houden van lijnen, taken en verantwoordelijkheden en een bewuste prioritering van de verbeteronderwerpen blijven aandachtspunten.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL DE WHEEM

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Leerlingen in beeld, met kansen voor verdere verbetering

De leraren volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met een kleuterobservatiesysteem, methodegebonden en -onafhankelijke toetsen, observaties en steeds vaker ook gesprekken. Zij vergelijken deze gegevens met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Bij afwijkende resultaten maken de leraren in samenspraak met de intern begeleider nadere analyses. Zij gebruiken de informatie om hun onderwijs af te stemmen op verschillen tussen leerlingen (minimum, basis, plus), in elk geval bij rekenen en taal. Dit leggen zij onder meer vast in groepsplannen, die zij regelmatig evalueren. Hiermee voldoet de school aan de basiskwaliteit.

Eigen aspecten zijn in ontwikkeling. Het team is bezig met het updaten van het aanbod en de aanpak, in wisselwerking met een door alle betrokkenen gedragen onderwijsvisie. Daarnaast worden het onderwijs aan 'plussers en klussers' (talentontwikkeling) en de zorg, en het werken aan de leerpleinen, een integraal kindcentrum, een professionele organisatie en de ouderbetrokkenheid aangepakt. Een en ander moet zich nu verder zetten en/of verder ontwikkelen. Dat geldt ook voor het werken met individuele handelingsplannen en ontwikkelingsperspectieven (OPP's). Eigen ambities, op basis van geconstateerde leergroei, bij onder meer Engels, en de zaak- en expressievakken moeten daarnaast nog geformuleerd worden. De vragen zijn hierbij steeds: wat heeft dit kind nodig, wat is haalbaar, hoe bereik je dat en wanneer ben je tevreden. Duidelijke doelen en criteria stellen is daarbij belangrijk.

Het didactisch handelen is op orde en volop in ontwikkeling

De uitleg is over het algemeen duidelijk, de lessen zijn logisch opgebouwd en de lesinhoud past bij het niveau van de leerlingen. De leraren zorgen ook voor structuur en een taakgerichte werksfeer. De maatschappij verandert echter en daarmee ook de school en het onderwijs. Handelings- en opbrengstgericht werken kregen en krijgen niet voor niets opnieuw de aandacht op basisschool De Wheem. Er is op dit moment veel in beweging. Enerzijds willen leraren meer uitdaging en onderwijs op maat bieden aan leerlingen, anderzijds zullen zij leerlingen moeten durven 'loslaten' om tijd te vinden voor ondersteuning waar die nodig is. Het werken bijvoorbeeld met dag-/weektaken (Klasseplan) en ouder- en kindgesprekken helpen daarbij. Verder blijft het borgen van de gekozen werkwijze voorlopig een belangrijk aandachtspunt.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Veiligheid is gewaarborgd en heeft blijvend de aandacht

De school is zichtbaar een gecertificeerde Kanjerschool. Er is veel aandacht voor de sociaal- emotionele ontwikkeling. De uitkomsten van enquêtes/vragenlijsten en de gesprekken die wij met leerlingen, leraren en ouders hebben gevoerd, bevestigen dit beeld. De school heeft in het kader van het werken aan een professionele organisatie het veiligheidsbeleid onder de loep genomen. Daarnaast neemt zij adequate maatregelen als zich problemen voordoen. Zij probeert leerlingen ook te begeleiden bij de ontwikkeling van hun sociale en maatschappelijke competenties. Daarmee voldoet de veiligheid aan de basiskwaliteit en beoordelen we die als 'voldoende'. De school heeft nog geen aanvullende eigen opdrachten opgenomen in het schoolplan maar is wel bezig de inbreng van leerlingen en ouders te vergroten.

Een op waarden gebaseerd, prettig pedagogisch klimaat

De school werkt vanuit de waarden 'Toegewijd Verbonden Ontspannen' en de Kanjerprincipes. De leraren 'leven' deze waarden en principes ook 'voor' en zorgen voor een respectvolle omgang met elkaar en leerlingen onderling. Er zijn duidelijke regels, die bij alle betrokkenen bekend zijn. De goede sfeer en openheid in de school is in alle gesprekken met leraren, ouders en leerlingen bevestigd en is ook voelbaar in en rond de school.

Het team hoopt door nieuw beleid rond feedback geven, talentontwikkeling en meer inbreng van de leerlingen, de sfeer nog te verbeteren. Men verwacht dat leerlingen door de combinatie van regels/structuur en steeds meer eigen keuzes maken niet alleen hun eigen grenzen leren kennen maar ook die van anderen. Zo dat de school niet alleen veilig maar ook uitdagend genoeg is.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		
Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Kan beter	Voldoende	Goed	
OR3	Vervolgsucces		•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten voldoen aan de norm

De school haalt over het geheel genomen voldoende eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen. Door de jaren heen liggen deze altijd boven de ondergrens die wij hanteren, maar niet boven de bovengrens die bij de schoolpopulatie hoort. Het team verwacht, nu er zich een meer structureel en uitdagend aanbod voor de 'plussers en klussers' aan het ontwikkelen is, dat de resultaten in de toekomst ook boven/rond de bovengrens zullen liggen. Het is wel zaak deze gegevens niet alleen met het landelijk gemiddelde te vergelijken maar ook met scholen met een vergelijkbare populatie.

Basisschool De Wheem is bezig eigen streefdoelen (ambities) voor de resultaten te formuleren, mede bij andere vakken en/of vaardigheden dan taal en rekenen. Daarnaast worden kengetallen uit het voortgezet onderwijs over oud-leerlingen steeds meer systematisch verzameld. Dit soort gegevens helpen bij het formuleren van schoolspecifieke ambities.

Steeds meer bekend hoe leerlingen het doen in het vervolgonderwijs

De school heeft, zoals hierboven beschreven, een beeld van hoe oud-leerlingen het doen in de eerste drie jaren van het vervolgonderwijs. Zij evalueert deze resultaten ook. Een groot deel van de (oud)leerlingen voldoet aan de verwachtingen. Naar verklaringen voor de op- en afstroom van de leerlingen, die een schoolloopbaan hebben afwijkend van het advies eind groep 8, wordt gezocht. Mogelijke verklaringen zullen worden meegenomen in het schoolbeleid om zo het aantal leerlingen, waarbij advies en schoolloopbaan niet overeenkomen, te verminderen.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg op orde, met ruimte voor verbetering

De school heeft zicht op haar onderwijskwaliteit via regelmatige evaluatie van opbrengsten, onderwijsproces en veiligheid (WMK-PO). Zij analyseert de oorzaken van een eventueel tekortschietende onderwijspraktijk en voert waar nodig verbeteringen door. Daarbij zijn, gezien de project- en jaarplannen, doorgaans ook toetsbare doelen geformuleerd. Basisschool De Wheem voldoet kortom aan de basiskwaliteit wat betreft de kwaliteitszorg, maar heeft zich vergeleken met het vorige schoolbezoek in 2012 enorm verbeterd.

Het team is bezig met het afspreken van ambitieuze maar wel realistische eigen doelen ook voor andere vakken dan taal en rekenen. En probeert dat zo te doen dat recht gedaan wordt aan de eigen visie op onderwijs en aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Men wil doorgaan met het van en met elkaar leren, onder meer via nieuwe systematiek van werken met projectgroepen en 'talenten'. Daarnaast wil men daarbij zoveel mogelijk ook stakeholders en samenwerkingspartners blijven betrekken. Het stellen van prioriteiten zal daarbij noodzakelijk blijven.

Een professionele kwaliteitscultuur gericht op voortdurende verbetering

Op de school is nu een grote bereidheid om gezamenlijk de onderwijskwaliteit te versterken. Door de toegenomen aandacht voor een effectieve organisatie en taakverdeling en goed communiceren met alle betrokkenen lukt dat ook. De school voldoet aan de wettelijke eisen, zoals een code goed bestuur en de aanwezigheid van bekwaam en bevoegd personeel dat de eigen bekwaamheid kan onderhouden.

Zij voldoet echter ook aan eigen eisen van kwaliteit. Binnen het team is er veel draagvlak voor de ambities en visie van de school. De teamleden delen inzichten en expertise steeds meer met elkaar en durven zich ook in toenemende mate kritisch op stellen ten aanzien van eigen en andermans handelen. De directie voelt zich gesteund door de teamleden en omgekeerd voelen zij zich betrokken bij en verantwoordelijk voor de verbeteringen die de directie voorstaat. Het team is kortom steeds meer een professioneel team dat het onderwijs en zichzelf continu wil verbeteren binnen een projectmatig aangestuurde veranderorganisatie. De kunst is dat vast en het geheel werkbaar te houden.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Wheem. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie: